

BÁO CÁO

Tình hình phát triển thương mại điện tử tỉnh Gia Lai năm 2022

Kính gửi:

- Bộ Công Thương;
- Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai.

Thực hiện Quyết định số 598/QĐ-UBND ngày 03 tháng 11 năm 2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai về việc phê duyệt Kế hoạch phát triển thương mại điện tử tỉnh Gia Lai giai đoạn 2021-2025.

Trên cơ sở mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp đề ra tại Quyết định, Sở Công Thương đã tổng hợp báo cáo của các sở, ban ngành, địa phương liên quan về thương mại biên giới năm 2022, Sở Công Thương báo cáo Bộ Công Thương, Ủy ban nhân dân tỉnh như sau:

I. Đánh giá chung thực trạng thương mại điện tử:

Những năm vừa qua, dịch bệnh COVID-19 đã ảnh hưởng không nhỏ đến mọi mặt của nền kinh tế xã hội. Trong bối cảnh đó, thương mại điện tử (sau đây viết tắt là TMĐT) đã trở thành điểm sáng, đóng góp to lớn vào sức trụ của nền kinh tế, đồng thời khẳng định được vị thế trụ cột trong tiến trình xây dựng nền kinh tế số.

Năm 2022, TMĐT trên địa bàn tỉnh Gia Lai phát triển khả quan, quá trình phát triển TMĐT chuyển biến dần từ giai đoạn hình thành , tạo lập hạ tầng sang ph ồ biến rộng rãi và đang từng bước đi vào cuộc sống, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp và năng lực cạnh tranh của tỉnh, chiếm tỷ trọng ngày càng cao trong hoạt động thương mại. Người dân dần thay đổi thói quen từ phương thức mua hàng truyền thống sang hình thức mua hàng trực tuyến. Các doanh nghiệp trên địa bàn quan tâm đến TMĐT, chủ động tham gia các ứng dụng, sàn TMĐT để trao đổi mua bán, xây dựng website riêng đồng thời thực hiện chuyển đổi số trong doanh nghiệp, tăng năng suất hoạt động, hiệu quả quản lý, tăng sức cạnh tranh trên thị trường. Đa số hệ thống siêu thị, trung tâm mua sắm, cơ sở kinh doanh đẩy mạnh phương thức thanh toán không sử dụng tiền mặt. Các cơ quan, Sở ban ngành tăng cường triển khai ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số vào mọi hoạt động, quản lý của đơn vị.

Tuy nhiên, TMĐT phát triển cũng đặt ra nhiều thách thức đối với người dân, doanh nghiệp, tổ chức về năng lực tài chính, nhân lực trình độ công nghệ, cơ sở hạ tầng, phòng chống hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ, công tác rà soát, thống kê, quản lý...

II. Đánh giá mức độ đạt các chỉ tiêu cụ thể về TMĐT:

1. Về quy mô thị trường TMĐT trên địa bàn tỉnh:

Doanh số giao dịch TMĐT tăng trưởng, tỷ trọng doanh thu TMĐT trong tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng năm 2022 ước đạt 7% (Năm 2020: 4%).

2. Về hạ tầng các dịch vụ phục vụ cho TMĐT phát triển:

Hệ thống mạng lưới viễn thông, internet cáp quang trên địa bàn tỉnh được nâng cấp, mở rộng, mạng điện thoại 3G, 4G và mạng truyền dẫn cáp quang được phủ sóng rộng rãi, hoạt động ổn định; đáp ứng nhu cầu sử dụng của doanh nghiệp, người dân và các cơ quan nhà nước trên địa bàn tỉnh.

Thanh toán không dùng tiền mặt trong TMĐT có chiều hướng tăng: 100% các siêu thị, trung tâm mua sắm, các đơn vị cung cấp dịch vụ điện, nước, viễn thông, truyền thông cơ sở phân phối hiện đại chấp nhận thanh toán không dùng tiền mặt phục vụ người tiêu dùng thông qua hình thức thanh toán trực tuyến của các ngân hàng thương mại và các trung gian thanh toán trực tuyến, ví điện tử (Momo, Moca, VnPay, ViettlePay, Zalo Pay, MobiFone Pay...).

Hạ tầng logistic, dịch vụ chuyển phát và giao hàng chặng cuối hỗ trợ TMĐT ngày càng được quan tâm phát triển, đáp ứng được nhu cầu vận chuyển, giao nhận hàng hóa. Có 12 doanh nghiệp bưu chính, với 338 điểm phục vụ có mạng lưới dịch vụ vận chuyển, giao nhận hàng hóa, dịch vụ hỗ trợ cho TMĐT đến tất cả các huyện, thị xã, thành phố của tỉnh (Số liệu ngành Thông tin và truyền thông)¹. Trong đó có các doanh nghiệp lớn: VNPost, Viettel Post, Giao hàng nhanh, Giao hàng tiết kiệm, J&T express..., đã ứng dụng các hệ thống tra cứu, truy xuất, kiểm soát lưu thông hàng hóa trên nền tảng mã vạch, mã Qrcode... Các dịch vụ gọi xe trực tuyến: Grab, Beamin được người dân sử dụng rộng rãi.

100% doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh đã thực hiện khai thuế điện tử, tỷ lệ tổ chức, doanh nghiệp, hộ kinh doanh theo phương pháp kê khai sử dụng hóa đơn điện tử đạt 100% (Số liệu ngành thuế). Hầu hết các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh sử dụng chữ ký số và chứng thực chữ ký số để đảm bảo an toàn, bảo mật cho các hoạt động của đơn vị.

Hạ tầng thông tin: Các Sở, ban, ngành địa phương sử dụng hiệu quả hệ thống quản lý văn bản điều hành, trang thông tin điện tử của đơn vị, Sàn giao dịch TMĐT; hệ thống thu nhập và quản lý trực tuyến thông tin xuất nhập khẩu Gia Lai; Cơ sở dữ liệu Công nghiệp và Thương mại tỉnh Gia Lai, Phần mềm Bản đồ trực tuyến hệ thống phân phối hàng Việt trên địa bàn tỉnh, Bộ giải pháp truy xuất nguồn gốc điện tử, ứng dụng Cổng thông tin thị trường nước ngoài www.vietnamexport.com đáp ứng kịp thời, đầy đủ các yêu cầu thông

¹. Trong đó, có 183 điểm Bưu điện - Văn hóa xã (BD-VHX), 31 bưu cục các cấp, 01 đại lý bưu điện, 3 thùng thư công cộng độc lập; có 11 chi nhánh, 11 văn phòng đại diện, 91 địa điểm kinh doanh, 03 công ty TNHH một thành viên, 01 điểm phát; 03 tuyến phát cấp huyện. Tỷ lệ xã có điểm BD-VHX đạt 100%, bán kính phục vụ bình quân 3,82 km/điểm. Có 218/220 xã, phường, thị trấn có báo đến trong ngày (tỷ lệ 99,01%).

tin cho doanh nghiệp, góp phần phục vụ công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực TMĐT.

3. Về ứng dụng TMĐT trong doanh nghiệp:

- 14% doanh nghiệp có website riêng của đơn vị để giới thiệu, quảng bá thương hiệu, sản phẩm và bán hàng. (Số liệu Hiệp hội thương mại điện tử Việt Nam)

- 20% các doanh nghiệp có giao dịch TMĐT (Số liệu thống kê quốc gia về TMĐT - Bộ Công Thương), tiến hành hoạt động kinh doanh trên các sàn TMĐT, mạng xã hội, website thương mại bán hàng, các ứng dụng TMĐT bán hàng.

II. Nội dung triển khai các nhiệm vụ phát triển TMĐT:

1. Triển khai thực hiện các cơ chế, chính sách nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển TMĐT trong bối cảnh CMCN 4.0 theo hướng tạo điều kiện, khuyến khích, hỗ trợ các hoạt động ứng dụng TMĐT và các mô hình kinh doanh mới trên nền tảng công nghệ số:

Trong năm 2022, bám sát nội dung các kế hoạch, chương trình hành động của Chính Phủ, Bộ Công Thương, các cấp bộ, ngành, dưới sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, phối hợp giữa các Sở, ban ngành, Ủy ban nhân dân các huyện thị xã thành phố, các Hiệp hội doanh nghiệp, Hợp tác xã trên địa bàn tỉnh, đã chủ động xây dựng kế hoạch hành động, tổ chức triển khai các cơ chế, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực TMĐT², tuyên truyền rộng rãi trên các trang thông tin điện tử, Đài phát thanh truyền hình tỉnh, Báo Gia Lai, Báo Công Thương, các trang mạng xã hội do đơn vị quản lý: Facebook, Zalo...

Tham gia phối hợp với các cơ quan chức năng của các bộ, ngành liên quan hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về quản lý hoạt động TMĐT: góp ý dự thảo Báo cáo nghiên cứu, rà soát tổng thể Luật Thương mại năm 2005, khảo sát về quy định về trách nhiệm của sàn TMĐT liên quan đến nghĩa vụ thuế của người bán trên sàn, báo cáo tình hình hoạt động và cấp giấy phép kinh doanh dịch vụ TMĐT theo quy định tại Nghị định 09/2018/NĐ-CP, cung cấp thông tin liên quan đến quản lý thuế đối, đề án phát triển thanh toán không dùng tiền mặt, tăng cường hướng dẫn, hỗ trợ, tư vấn sử dụng hóa đơn điện tử... với nhiều hình thức thiết thực, hiệu quả, tạo sự lan tỏa trong cán bộ công chức, người lao động, doanh nghiệp và người dân trên địa bàn.

2. Nâng cao năng lực quản lý và tổ chức hoạt động TMĐT, đấu tranh chống các hành vi gian lận thương mại, xâm phạm quyền sở hữu trí

² Nghị định 85/2021/NĐ-CP ngày 25/9/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 52/2013/NĐ-CP ngày 16 tháng 5 năm 2013 của Chính phủ về TMĐT, Thông tư số 01/2022/TT-BCT của Bộ Công thương: Sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 47/2014/TT-BCT ngày 05/12/2014 của Bộ Công Thương quy định về quản lý website TMĐT và Thông tư số 59/2015/TT-BCT ngày 31/12/2015 của Bộ Công Thương quy định về quản lý hoạt động TMĐT qua ứng dụng trên thiết bị di động và các văn bản khác.

tuệ và cạnh tranh không lành mạnh trong TMĐT

Các đơn vị, địa phương đã và đang tăng cường tuyên truyền, hướng dẫn người dân, doanh nghiệp sử dụng; phối hợp với mạng lưới bưu chính, viễn thông, ngân hàng.... đẩy mạnh việc sử dụng các dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 và 4³; nhiều đơn vị đã ban hành danh mục các thủ tục hành chính không nhận trực tiếp, chỉ tiếp nhận qua mạng để giải quyết (đối với cơ quan nhà nước).

Tăng cường công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trong hoạt động TMĐT. Các cơ quan, đơn vị, lực lượng phối hợp tăng cường kiểm tra, giám sát việc chấp hành các quy định pháp luật đối với các thương nhân, tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động TMĐT; tổng hợp, đánh giá, phân loại đối tượng, mặt hàng, nhận diện các hành vi, phương thức, thủ đoạn để có kế hoạch đấu tranh, giải pháp công nghệ, kỹ thuật phù hợp với quy định của pháp luật.⁴

Tăng cường công tác phối hợp cung cấp thông tin giữa Sở Công Thương, Sở Thông tin và truyền thông, Cục thể tỉnh, các doanh nghiệp chuyển phát, các ngân hàng thương mại... xây dựng cơ sở dữ liệu nhằm nâng cao năng lực quản lý nhà nước về thuế trong TMĐT.

Tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh thành lập Ban chỉ đạo Chuyển đổi số, Ban chỉ đạo triển khai hóa đơn điện tử trên địa bàn tỉnh Gia Lai, triển khai Tổ công nghệ số cộng đồng tại 17 huyện, thị xã, thành phố và 220 xã, phường, thị trấn (đại diện 1.604 Tổ công nghệ số cộng đồng với 5.007 thành viên tham gia) góp phần kiện toàn bộ máy quản lý và triển khai các chính sách về thương mại tại địa phương.

3. Các giải pháp xây dựng thị trường và nâng cao lòng tin người tiêu dùng trong TMĐT.

Đài phát thanh truyền hình, Báo Gia Lai tăng cường tuyên truyền các sự kiện tuần mua sắm trực tuyến, các chương trình ưu đãi khi thanh toán trực tuyến...từ đó tăng cường khả năng nhận biết của người dân với TMĐT, đồng thời giúp người dân và doanh nghiệp hiểu được những mặt tích cực mà công nghệ cũng như TMĐT mang lại, giúp thay đổi thói quen tập quán kinh doanh và tiêu dùng theo phương thức hiện đại hơn, hiệu quả hơn...

Công tác đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực TMĐT luôn được quan tâm, chú trọng. Phối hợp Cục TMĐT và Kinh tế số (Bộ Công Thương), Liên đoàn Công nghiệp và Thương mại (VCCI), Hiệp hội TMĐT tổ chức các hội nghị tập huấn cho gần 450 lượt người tham dự như: Hội nghị tập huấn TMĐT -

³ Toàn bộ thủ tục hành chính (TTHC) của tỉnh (1.904) được cung cấp dưới dạng Dịch vụ công trực tuyến (DVCTT) mức độ 2; 136 DVCTT mức độ 3 và 1.069 DVCTT mức độ 4; được tích hợp tại Cổng Dịch vụ công của tỉnh: <https://dichvucong.gialai.gov.vn>. Trong năm 2022, số hồ sơ trực tuyến được tiếp nhận và giải quyết qua dịch vụ công trực tuyến mức 3 và 4 là 33.896 hồ sơ trực tuyến; đạt tỷ lệ 50% HSTT/Tổng số hồ sơ phát sinh của các DVCTT (=33.896 /67.522).

⁴ Cục Quản lý thị trường tiến hành kiểm tra 12 vụ, vi phạm 02 vụ. Phạt tiền 33 triệu đồng. Trị giá hàng hóa vi phạm 19,8 triệu đồng. Tịch thu: 26 kg vải các loại. Buộc tiêu hủy 54 cái đồng hồ giả mạo nhãn hiệu ROLEX

Cơ hội bức tốc cho doanh nghiệp tỉnh Gia Lai thời kỳ hậu COVID-19, Hội nghị tập huấn Xu hướng TMĐT và giải pháp tăng tốc kinh doanh cho sản phẩm nông sản địa phương, Hội nghị tập huấn quản lý tài sản sở hữu trí tuệ và câu chuyện xúc tiến thương mại ngành nông sản... nhằm giúp doanh nghiệp và thương nhân trên địa bàn đẩy nhanh năng lực ứng dụng và triển khai TMĐT, phục vụ cho hoạt động sản xuất kinh doanh.

Tổ chức Chương trình bồi dưỡng, tập huấn cho Tổ công nghệ số cộng đồng tại 17 huyện, thị xã, thành phố và 220 xã, phường, thị trấn (đại diện 1.604 Tổ công nghệ số cộng đồng với 5.007 thành viên tham gia); khóa bồi dưỡng về chuyển đổi số cho 472 học viên là lãnh đạo UBND cấp xã và cán bộ quy hoạch Lãnh đạo UBND cấp xã.

Triển khai các Chương trình Bộ phóng TMĐT Tây Nguyên, “Tuần lễ TMĐT quốc gia và Ngày mua sắm trực tuyến Việt Nam – Online Friday 2022”, kích cầu thị trường TMĐT trên địa bàn tỉnh.

4. Tăng cường năng lực các hệ thống hạ tầng và dịch vụ hỗ trợ cho TMĐT, phát triển nguồn nhân lực TMĐT:

Triển khai mô hình hiện đại hóa công tác quản lý thuế trên môi trường mạng, công khai minh bạch hệ thống thuế qua phương thức điện tử (Cổng dữ liệu thông tin TMĐT, Lập biên bản vi phạm hành chính điện tử, nộp thuế điện tử trên thiết bị di động).

Hệ thống ngân hàng thương mại tiếp tục đầu tư củng cố và mở rộng cơ sở hạ tầng⁵, triển khai nhiều sản phẩm, dịch vụ thanh toán không dùng tiền mặt trên cơ sở nền tảng công nghệ ngân hàng hiện đại, nhanh chóng: thanh toán bằng thẻ qua ATM/CDM/POS, phát hành và sử dụng thẻ tín dụng, QR code, Mobile banking, Internet Banking, SMS banking, ví điện tử... theo Kế hoạch số 350/KH-UBND ngày 01/3/2022 của UBND tỉnh về đề án phát triển thanh toán không dùng tiền mặt.

5. Đẩy mạnh ứng dụng TMĐT hỗ trợ các ngành hàng xuất khẩu chủ lực của tỉnh, mở rộng tiêu thụ hàng hóa nội địa và thúc đẩy phát triển TMĐT trên địa bàn tỉnh:

Hỗ trợ, hướng dẫn doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tham gia mua bán hàng hóa trên các sàn TMĐT lớn tại Việt Nam như: Sendo.vn, Voso.vn, PostMart.vn, Shopee.vn, Lazada.vn và Tiki.vn và sàn TMĐT Gia Lai. Các doanh nghiệp trên địa bàn đã quan tâm, tham gia các sàn TMĐT lớn, uy tín trong nước để mua bán, trao đổi hàng hóa như Voso, Postmart, Shopee, Sendo, Tiki, Lazada. Doanh thu năm 2022 ước đạt 80 tỷ đồng (Số liệu của Cục TMĐT và Kinh tế số - Bộ Công Thương).

6. Phát triển và ứng dụng các công nghệ mới trong TMĐT, hỗ trợ quá trình chuyển đổi số của doanh nghiệp trên địa bàn:

⁵ Hiện có 24 chi nhánh Ngân hàng thương mại, 01 chi nhánh Ngân hàng chính sách xã hội, 01 chi nhánh Ngân hàng Hợp tác xã, 01 chi nhánh NH Phát triển khu vực Gia Lai – Kon Tum và 06 Quỹ tín dụng nhân dân cơ sở, với 149 địa điểm giao dịch. Toàn tỉnh có 209 máy ATM và 1.019 máy POS hoạt động tốt, đảm bảo an toàn.

Hỗ trợ xây dựng 85 website TMĐT, bộ thương hiệu trực tuyến, phần mềm quản trị kinh doanh trực tuyến cho doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở sản xuất kinh doanh để giới thiệu, mua bán sản phẩm hàng hóa; xúc tiến kinh doanh trực tuyến trên các sàn TMĐT uy tín.

Lĩnh vực khoa học công nghệ, đẩy mạnh công tác hướng dẫn các tổ chức, cá nhân về đăng ký bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, HTX, người dân trong xây dựng nhãn hiệu⁶. Triển khai nhiệm vụ xây dựng 02 mô hình áp dụng hệ thống truy xuất nguồn gốc phù hợp tiêu chuẩn quốc gia năm 2022; hơn 100 cơ sở sử dụng khoảng 1.430.000 tem truy xuất nguồn gốc cho các sản phẩm nông lâm thủy sản.

Tổ chức triển khai các hoạt động liên kết với các trường đại học, viện nghiên cứu trong toàn quốc tìm kiếm các công nghệ mới phù hợp với nhu cầu của doanh nghiệp nhằm giới thiệu, chuyển giao phục vụ nhu cầu của doanh nghiệp trong tỉnh.

Lĩnh vực nông nghiệp, công nghệ mới được chú trọng ứng dụng và phát triển từ khâu đầu vào của quy trình sản xuất. Phát triển nông nghiệp công nghệ cao theo hướng chú trọng nông nghiệp thông minh, nông nghiệp chính xác, tăng tỷ trọng của nông nghiệp công nghệ số trong nền kinh tế. Trên địa bàn tỉnh hiện có 03 doanh nghiệp được cấp giấy chứng nhận Doanh nghiệp nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao (Công ty TNHH MTV Hương Đất An Phú, Công ty Cổ phần chè Bàu Cạn, Công ty TNHH Vĩnh Hiệp). Hiện trên địa bàn tỉnh đã được cấp 75 mã vùng trồng cho rau, cây ăn quả và 21 mã cơ sở đóng gói trái cây đảm bảo yêu cầu truy xuất nguồn gốc trong xuất khẩu nông sản.

III. Đánh giá tình hình triển khai:

3.1. Thuận lợi:

Cấp ủy Đảng và Chính quyền các cấp, các ngành, các doanh nghiệp đã quan tâm và có nhiều cố gắng trong việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin vào mọi hoạt động, quản lý của đơn vị mình; tạo chuyển biến tích cực về nhận thức và hành động trong ứng dụng công nghệ thông tin góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, chỉ đạo điều hành của các cơ quan Đảng, Nhà nước từ tỉnh đến các huyện, thị xã, thành phố và nâng cao hiệu quả sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp trên địa bàn.

Các sở, ban, ngành địa phương đa số đã nâng cao trách nhiệm, phối hợp triển khai kế hoạch, chủ động tham mưu, đề xuất các nội dung lĩnh vực ngành phù hợp với tình hình thực tế. Một bộ phận doanh nghiệp, hợp tác xã bước đầu nhận thức đúng đắn về TMĐT, chủ động nghiên cứu và ứng dụng các phương tiện: website, phần mềm kế toán, bán hàng..., tham gia các sàn TMĐT để quảng bá, phân phối sản phẩm, nâng cao năng lực chuyển đổi số trong sản

⁶ Năm 2022 đã hướng dẫn hơn 250 tổ chức, cá nhân về đăng ký bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp; lập hồ sơ xác lập quyền cho 14 sản phẩm địa phương. Đến nay, trên địa bàn tỉnh Gia Lai có 585 nhãn hiệu thông thường, 08 nhãn hiệu chứng nhận, 02 chỉ dẫn địa lý, 05 sáng chế/giải pháp hữu ích, 18 kiểu dáng công nghiệp được Cục Sở hữu trí tuệ cấp văn bằng bảo hộ.

xuất và kinh doanh.

3.2. Khó khăn:

Nguồn nhân lực và hạ tầng công nghệ thông tin còn hạn chế. Số lượng doanh nghiệp có lao động chuyên trách về TMĐT chiếm tỷ lệ còn thấp. Khả năng quản trị website, thao tác trên các sàn TMĐT, kỹ năng ứng dụng các phần mềm chăm sóc khách hàng, quản lý đơn hàng, chiến lược bán hàng, marketing, xây dựng thương hiệu tại doanh nghiệp hiệu quả chưa cao.

Tỷ lệ doanh nghiệp tham gia bán hàng qua các nền tảng như mạng xã hội Facebook, Zalo... các sàn TMĐT Shopee, Lazada, Tiki, Sendo, Voso, Postmart... còn thấp. Doanh số người bán tại Gia Lai còn rất nhỏ so với các tỉnh thành khác, chưa tương xứng với tiềm năng nông sản của tỉnh. Cơ cấu mặt hàng trên sàn TMĐT của các doanh nghiệp tỉnh Gia Lai phần lớn là mặt hàng sắc đẹp, thời trang, thực phẩm, đồ uống... là những mặt hàng tiêu dùng thông thường, những mặt hàng nông sản chủ lực tại địa phương (cà phê, tiêu, hạt điều, macca, mật ong...) chiếm tỷ trọng nhỏ.

Việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu sản phẩm, chỉ dẫn địa lý cho các sản phẩm nông sản, mẫu mã sản phẩm nông sản hiện nay chưa được các nhà sản xuất quan tâm đầu tư đúng cách nên bị hạn chế khi đưa hình ảnh quảng bá sản phẩm lên sàn TMĐT giới thiệu đến tay người tiêu dùng.

Công tác thống kê, khai thác dữ liệu, truy vết giao dịch, kết xuất dữ liệu phục vụ công tác quản lý nhà nước, quản lý thuế từ hoạt động TMĐT gặp nhiều khó khăn vướng mắc do đặc thù môi trường hoạt động trên không gian mạng.

3.3. Nguyên nhân:

Nhận thức của doanh nghiệp, người tiêu dùng về TMĐT. Nhiều doanh nghiệp chưa thực sự quan tâm đến việc xây dựng website, bán hàng qua mạng xã hội, qua ứng dụng di động. Các website đã được thành lập chưa được khai thác hiệu quả, đa số chỉ dừng lại ở chức năng giới thiệu sản phẩm, thiếu các chức năng chuyên sâu cho phép người mua thực hiện toàn bộ quá trình mua sắm. Khả năng quản trị website, thao tác trên các sàn TMĐT, kỹ năng ứng dụng các phần mềm tại doanh nghiệp còn hạn chế do thiếu nguồn lực tài chính, nhân sự.

Hầu hết các doanh nghiệp ở tỉnh Gia Lai là các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ, hạn chế về quy mô, khả năng tài chính, nhân lực,... Trên địa bàn, chưa thu hút được các công ty lớn, có uy tín về lĩnh vực TMĐT để tạo thị trường, kích cầu thị trường Gia Lai.

Khả năng sẵn sàng cho chuyển đổi số trong doanh nghiệp (tuyển nhân sự về công nghệ thông tin, đầu tư website, ứng dụng thương mại, phần mềm quản trị) còn thấp, nguồn lực đầu tư, hạ tầng kỹ thuật chưa đảm bảo yêu cầu phát triển trong tình hình mới.

Đồng thời, thu nhập bình quân trên đầu người của tỉnh còn rất thấp (Theo niên giám thống kê năm 2020, thu nhập bình quân đầu người 1 tháng năm 2020 là 2.314.000 đồng, xếp thứ 56/63 tỉnh, thành phố cả nước, xếp thứ

05/05 tỉnh Tây Nguyên) dẫn đến giá trị mua sắm nói chung, mua sắm trực tuyến nói riêng chưa cao.

Một bộ phận lớn người tiêu dùng vẫn quen với việc mua hàng theo kiểu chợ truyền thống, thanh toán bằng tiền mặt do nghi ngờ về mức độ bảo mật, an toàn của thanh toán trực tuyến đây cũng là một trong những rào cản lớn trong việc thúc đẩy phát triển TMĐT trên địa bàn.

Tình trạng hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc, xuất xứ, hàng hóa xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ... được rao bán tràn lan trên các trang mạng xã hội, sàn TMĐT đặt ra thách thức lớn cho công tác quản lý nhà nước.

IV. Phương hướng triển khai năm 2023:

Các sở, ban, ngành, địa phương tiếp tục triển khai đồng bộ, có hiệu quả các nhiệm vụ được giao tại Quyết định số 598/QĐ-UBND ngày 03 tháng 11 năm 2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Gia Lai về việc phê duyệt Kế hoạch phát triển thương mại điện tử tỉnh Gia Lai năm 2023, đề án Thương mại điện tử quốc gia năm 2023 khi được cấp thẩm quyền phê duyệt. Trong đó tập trung:

Nâng cao nhận thức số trong doanh nghiệp và người dân. Thúc đẩy phát triển TMĐT với trọng tâm là phát triển doanh nghiệp ứng dụng TMĐT, công nghệ số:

Thực hiện tuyên truyền trên các phương tiện thông tin truyền thông: báo, đài, trang thông tin điện tử các đơn vị, mạng xã hội, cảm nang, ấn phẩm, xây dựng gương doanh nghiệp điển hình... nhằm nâng cao nhận thức, kích thích sự chủ động đầu tư, ứng dụng TMĐT của doanh nghiệp, tăng cường khả năng nhận biết và ứng phó của người tiêu dùng với những hành vi tiêu cực trong TMĐT.

Tổ chức hội nghị tập huấn chuyên sâu theo chuyên đề các ngành hàng thế mạnh của tỉnh, đào tạo kỹ năng thao tác kinh doanh trực tuyến trên mạng xã hội, sàn TMĐT,....

Phối hợp tổ chức các sự kiện TMĐT mang tính kích cầu, tạo môi trường cho các tổ chức, doanh nghiệp trình diễn những công nghệ mới nhất và các mô hình TMĐT tiên tiến để người tiêu dùng trải nghiệm, xây dựng thói quen, kỹ năng ứng dụng các mô hình TMĐT mới.

Hỗ trợ, tạo điều kiện cho doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh tham gia, giao dịch, kinh doanh trực tuyến:

Thực hiện hỗ trợ các doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ sản xuất kinh doanh trên địa bàn xây dựng website TMĐT, phần mềm quản trị, tham gia các sàn TMĐT uy tín như: Sendo, Lazada, Tiki, Shopee,...; đẩy mạnh trưng bày, mua bán trên sàn TMĐT ocpogialai.vn, sàn TMĐT Gia Lai. Đặc biệt là đối tượng các hộ sản xuất kinh doanh (sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu của tỉnh), tổ chức hội thảo hỗ trợ các doanh nghiệp xuất khẩu bán hàng hóa trên các sàn TMĐT Amazon, Alibaba.

Tăng cường năng lực các hệ thống hạ tầng và dịch vụ hỗ trợ cho TMĐT, phát triển nguồn nhân lực TMĐT:

Phát triển đồng bộ hạ tầng bưu chính viễn thông đảm bảo chất lượng, đáp ứng phục vụ phát triển TMĐT. Hỗ trợ, hướng dẫn đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, ứng dụng chữ ký số, Website, tên miền .vn, đảm bảo an toàn thông tin cho các doanh nghiệp và các tổ chức, cá nhân.

Tuyên truyền, triển khai, hướng dẫn thực hiện các văn bản quy định pháp luật về quy trình phát hành hóa đơn điện tử, triển khai mô hình hiện đại hóa công tác quản lý thuế trên môi trường mạng

Khuyến khích các ngân hàng, tổ chức dịch vụ trung gian, các doanh nghiệp có các hình thức khuyến mãi, giảm giá... đối với khách hàng khi sử dụng các phương thức thanh toán không dùng tiền mặt.

Nâng cao hiệu quả công tác thông kê, khai thác dữ liệu, truy vết giao dịch, kết xuất dữ liệu phục vụ công tác quản lý nhà nước, quản lý thuế từ hoạt động TMĐT:

Triển khai khảo sát thống kê về thương mại trên địa bàn, nắm bắt thông tin doanh nghiệp, hợp tác xã, hộ kinh doanh có ứng dụng TMĐT tại địa phương phục vụ công tác quản lý nhà nước, quản lý thuế từ hoạt động TMĐT.

Tăng cường kiểm tra, kiểm soát để kịp thời phát hiện, xử lý các hành vi buôn lậu, gian lận thương mại, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng vi phạm quyền sở hữu trí tuệ và cạnh tranh không lành mạnh trong lĩnh vực TMĐT.

Trên đây là báo cáo tổng hợp tình hình hoạt động TMĐT trên địa bàn tỉnh Gia Lai năm 2022, Sở Công Thương kính báo cáo Bộ Công Thương, Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc, các Phó Giám đốc Sở;
- Lưu: VT, QLTM.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đào Thị Thu Nguyệt

